

DRŽAVNO NATJECANJE IZ BIOLOGIJE 2020. 6. skupina (4. razred SŠ)

RJEŠENJA

I. SKUPINA ZADATAKA

1. pitanje

7

1.

A.

PROCES	REDNI BROJ KORAKA	OBRAZLOŽENJE
razaranje jezgrine ovojnice	5.	deterdžent razara fosfolipidni dvosloj
razaranje stanične stijenke	1.	stanične stijenke uništavaju se mehanički
cijepanje peptidnih veza	6.	proteolitički enzimi iz ananasa cijepaju peptidne veze
denaturacija proteina	3.	temperatura uzrokuje denaturaciju proteina

(svaki u potpunosti točan red - 1 bod; ukupno 4 boda)

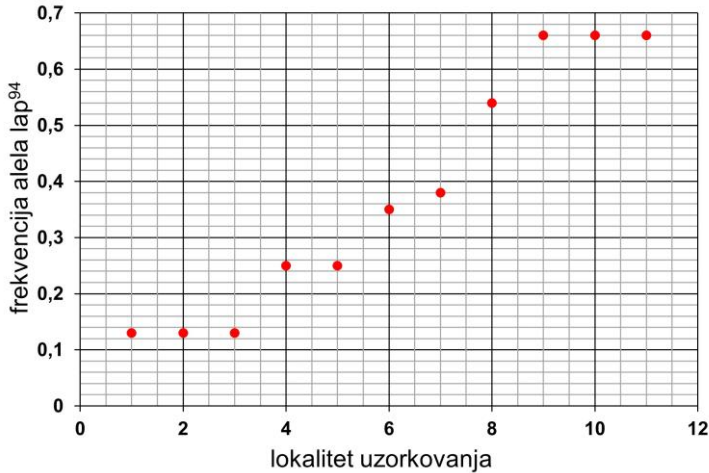
B. Optimalna temperatura za djelovanje enzima je tjelesna temperatura čovjeka. (1 bod)

C. a), c)

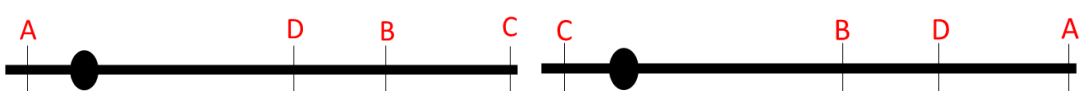
Obrazloženje: Eritrociti nemaju jezgru pa ne sadrže DNA molekule, a pluto je mrtvo biljno tkivo čije stanice također ne sadrže DNA molekule.

(oba točna odgovora - 1 bod; obrazloženje 1 bod; ukupno 2 boda)

II. SKUPINA ZADATAKA

2.	A. Frekvencija alela lap^{94} povećava se prema otvorenom oceanu. (ili obrnuto) Ili Frekvencija alela lap^{94} povećava se s povećanjem saliniteta. (ili obrnuto) Ili Blizina otvorenoga mora nema utjecaj na frekvenciju alela lap^{94} . (1 bod)			2. pitanje	
	B.			11	
	(4 boda – 2 za točno označene vrijednosti u grafu, 2 za točno označene apscisu i ordinatu)				

	C. Salinitet se povećava prema lokalitetu 8 jer se i frekvencija alela <i>lap</i>⁹⁴ povećava. (1,5 bod) D. Veći je salinitet na lokalitetima 9 - 11 jer su na otvorenome moru / veći je salinitet jer u estuariju postoji dotok kopnenih voda što smanjuje salinitet u estuariju. (1,5 bod) E. Osmoregulacija im neće biti dovoljno učinkovita jer neće imati dovoljno enzima koji su uključeni u taj proces u dagnjama. (1,5 bod) F. 5 Mollusca 2 <i>Mytilus</i> 6 Animalia 3 Mytilidae 4 Bivalvia 1 <i>Mytilus edulis</i> Linnaeus (1,5 bod za potpuno točan poredak)	

		3. pitanje
		10
3.	A. Životni stadij od točke A do točke B naziva se oplođeno jaje ili embrij. Životni stadij od točke B do točke E naziva se ličinka. Životni stadij od točke E do točke F naziva se kukuljica. Životni stadij od točke F do točke G naziva se odrasla jedinka. (svaki stadij po 0,5 boda; ukupno 2 boda) B. 128 (1 bod) C. Nalaze se na istom kromosomu jer se omjer potomaka roditeljskog fenotipa i potomaka rekombinantnog fenotipa razlikuje od očekivanog omjera prema Mendelovim zakonima. (1 bod) D. Između potpuno vezanih gena nikad ne dolazi do crossing-overa pa se uvijek nasljeđuju zajedno. Između djelomično vezanih gena može doći do crossing-overa. (1 bod) E. 18 cM (1,5 bod) F. Postoji razlika jer je centimorgan relativna jedinica udaljenosti dva gena na kromosomu pa u različitim organizama jedan centimorgan predstavlja različit broj dušičnih baza. (1,5 bod) G. (1 bod za svaku kombinaciju; ukupno 2 boda)	

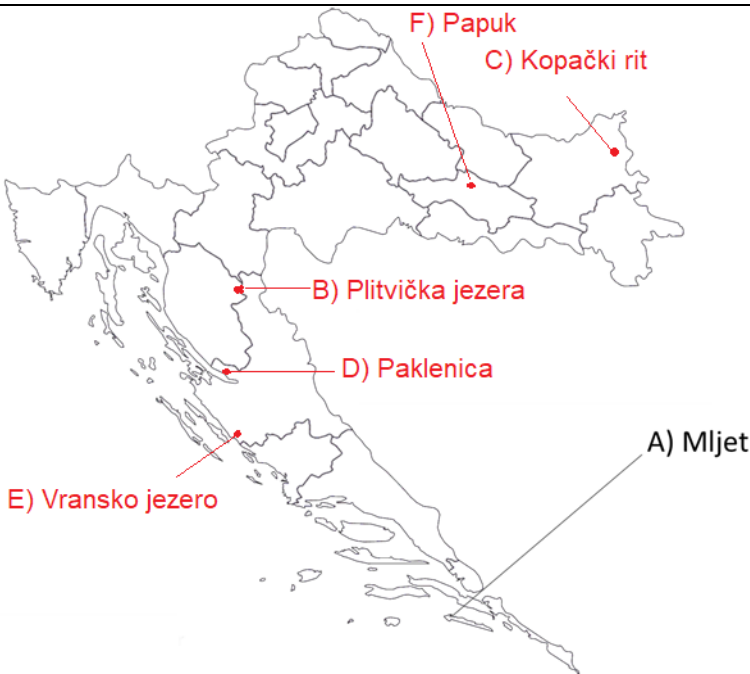
III. SKUPINA ZADATAKA

4.	A. Aa i Aa (ili samo Aa) (1 bod) B. AA – normalan rep; Aa – bez repa; aa – uginulo (bez dijela kralježnice) (2 boda – 1 za točne genotipove, 1 za točne fenotipove)	4. pitanje
		3

IV. SKUPINA ZADATAKA

5.	STRUKTURA/ OBILJEŽJE	OZNAKA (SLOVO)	OBRAZLOŽENJE	5. pitanje
	nefron	C	Nefron pustinskih sisavaca ima duže Henleove petlje kako bi se što više vode reapsorbiralo.	4
	uške	A	Uške su velike kako bi se preko njih otpuštala toplina u okoliš.	
	stanica crijeva	C	Stanica C ima najveći omjer površine naspram volumena pa može učinkovitije upijati tvari.	
	veličina tijela	C	Životinja manjeg tijela ima najveći omjer površine naspram volumena pa preko kože gubi najviše topline.	
	(svaki točan redak po 1 bod; ukupno 4 boda)			

V. SKUPINA ZADATAKA

5.	(karta preuzeta s mrežne stranice https://karta-hrvatske.com.hr/karte-za-print) (svako potpitanje 1 bod = 5 bodova)	5. pitanje
		5